

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΠΑΛΗΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ

‘Η ανακλήθηκε της αδελφής της Τάσσου. ‘Η κριτής της στη Ρώμη. ‘Όπου η κιωνία πόλις πανηγυρίζει... ‘Η άποθεώσις έν- νος μεγάλου ποιητού. ‘Ο Τορκουάτος Τάσσος πεθαίνει, ένθ’ ο Παπας τόν στεφανώνει μέ χρυσό στέφανο... «Άδελφά στον ποιητή της ‘Ιερουσαλήμ!...» Μέσα στη μούη του ‘Αγιού ‘Ονουφρίου. ‘Αδελφός και αδελφή. ‘Η τελευταίες στιγμές του Τάσσου κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β’.

Αιρηθήσαμε στό προηγουμένο φύλλο πός η εύγενής Κορνηλία, η ώραία αδελγή του άτιμού ποιητού της ‘Απελευθερωθείσης ‘Ιερουσαλήμ Τορκουάτου Τάσσου, μόλις επληροφόρηθη τή γρηγή του φοβήθηκε μήπως πάθη τίποτε ο αδελφός της, κι’ ύστερα από πολλές σκέψεις αποφάσισε νά τρέξει πρός άνθρώποι του.

‘Η προσοπισιασής γιά τό ταξείδι δέν διήρκεσαν πολύ κι’ έτσι, ύστερα από λίγες μέρες, η πονετική αδελφή άφηνε τό πατρικό της σπίτι κι’ αναχωρούσε μέ τήν πρόθεση νά αναζητήση παντού τό χαμένο ποιητή. Πολλές πόλεις της ‘Ιταλίας επισκέφτηκε κι’ από πολλά ξενοδοχεία πήρασε, αλλά, όπου κι’ άν φορούσε γιά τόν Τάσσο, λάβανε τήν ίδια άσχημή απάντηση.

‘Όταν έφτασε, τέλος, σέ κάποιον καιρό, στη Φλωρεντία κι’ άδελφός νά πληροφορηθή σχετικά, τής είπαν ότι ο Τάσσος δέν είχε ζαωαηθή στην πόλι

□ □ □ Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ □ □ □

‘Ο Βασίλευς Φραγκίσκος ο Α΄.
(‘Ο επίκληθείς ‘Ο Πάτερ των Γραμματέων, γιά τό ένδιαφέρον του ύπέρ της Παιδείας και τών Τεχνών).

γαλύτερη λαμπρότητα η γιορτή της γιά νά καλύτερήη στο μεταξύ η κλονισμένη ύγεια του ένδόξου ποιητού. Περιστέτε και σέ λίγο θά τόν ίδητε νά προβάλλη άπάνω σ’ ένα μεγαλοπρεπή άμμα πού θά τό σέβουν έξη άσπρα άλοχα. ‘Η ώρα του θριάμβου πλησιάζει, γιατί βλέπει τό πλήθος νά περιρικλώνει τή μούη του ‘Αγιού ‘Ονουφρίου, όπου βρίσκεται ο ποιητής. ‘Αν θέλετε νά τόν ίδητε τώρα πού θά βγεί, τρέξτε γρήγορα πός τή εκεί...

‘Η Κορνηλία, συζητώντας βαθεία άπ’ τό άπόστολο αυτό νέο και καταταραγμένη ως τό μυαλό της ψυχής της γιά τήν ξαφνική έντυχία του αδελφού της, άκολούθησε τό δρόμο πού τής έδειξε η Ρωμία. ‘Από παντού άνηχούσαν ένθουσιώδεις κραυγές και ζωηρές επενγη- μίες, πού φτάνανε στί’ αυτά τής σάν οράνια μουσική : — Άδελφά στον ποιητή! Άδελφά στην ‘Ιταλία! Ζήτω ο φύλης της ‘Ιερουσαλήμ!...

‘Η έπίσημη συνοδεία φάνηκε σέ λίγο, προχωρώντας άργά, και τό πλήθος παραμέρισε μέ σεβασμό γιά ν’ άφίση ελεύθερο τό πέρασμα. Στην άρχή πήγαναν τέσσερες άνώτερο άξιωματικοί, πού βαστούσαν άπάνω σέ κόκκινο βελούδινο προσκέφαλο ένα χρυσό στεφάνι, πλεγμένο από κλαδιά δάφνης και στολισμένο μέ χρυσούς έλάς. ‘Από πίσω έρχόταν ο Πάπας Κλήμης ο 8ος, πού φορούσε τή μεγάλη του στολή κι’ είχε στό κεφάλι του τήν ποπτικίζή τίαρα. ‘Ακολουθούσαν έπειτα μέ τή σειρά οι καρδινάλιοι, οι επίσκοποι, οι ύποτροφοί, οι αρχιεπίσκοποι και οι τίτλοχοι του Ρωμαίου κράτους.

‘Όταν έβλεπε κανείς τίς λαμπρές εκεί- νες στολές και τά γελαστά έκείνα πρόσωπα, ήταν άδύνατο νά μη μακαρίση από τό βάθος της καρδιάς του τόν άνθρωπο πού άξιοσύνταν ζωντανός γιά τέτοια ύψηστή τιμή.

‘Επί τέλους η θύρα τής μονής άνοίχτηκε και η συνοδεία προχώρησε επιβλητική και άγχιώδης μέσα στους μεγάλους διαδρόμους του κτιρίου.

‘Εξαίτια ύμνος, τή στιγμή εκείνη, ο η- γούμενος τής μονής, άκολουθούμενος από ό- λους τους μοναχούς, οι όποιοι φορούσαν μαζονές πένθιμες ένδυμασίες και κρατούσαν στά γόνα τους λαμπράδες νεκρίζες, προχώ- ρησε πός τόν Πάπα και είπε :

— ‘Ω άγιε πάτερ, ο Ρωμιοί! Είνε πολύ άργά πεύ γιά τό θριάμβο... ‘Εκείνος γιά τόν όποιον ήρθατε, από στιγμή σέ στιγμή πρόκειται νά έγκαταλείψη τόν κόσμο... Πάρτε λοιπόν πίσω τό λαμπρό κόκκινο, άντί θαμνιεύου άματός, έτοιμάστε τόν νεκρικό φρέσκο...

— ‘Ο Θεός είναι μεγάλος και άνεξερεύνητες η δουλιές του! Άπάνησε ο Κλήμης ο 8ος, Γεννηθήτω τό θέλημά του!... ‘Ακού δέν είχα τήν έντυχία νά άδηγήσω τόν ένδοξο ποιητή στό Καπιτώλιο, άς πού άποδώσω τούλάχιστον τίς τελευταίες τιμές... Τότε όλη η συνοδεία προχώρησε μέ θή- νους και μέ δάκρυα πός τό μέρος τής στολής τής μονής, κι’ ο Πάπας έτοιμάηησε πός τήν πόλι νά τον άνάγει σέ βασι- λειαν πεύ γιά πάντα, και τού είπε :

— ‘Ω Τορκουάτε Τάσσου, μεγάλη κοητή μας! ‘Η ‘Ιταλία θέλγει νά σού προσφέρει επί γής τόν ένδοξότερο στέφανο του κόσμου, ο Θεός ύμνος σού επεθύλαξε έναν άλλον άντάξιο τής δυναμίας σου και τής γενναιοφυχίας σου. Θά ήταν βέβαια πολύ ενάριστο γιά σένα νά ζω- σεις τήν ημέρα τής δόξης και τής δικαιοσύνης σου, αλλά ο ‘Υψιστός δέν τό επέτρεψε. Εύλογώμενο άς είναι τό όνομά του! ‘Ω, άς μπορούσαμε μέ τό θεού δάκρυά μας νά παρατεινόμας λίγες στιγμές ακόμα τή ζωή σου! ‘Η θλίψη όμως του άνθρώπου εινε μάταιη, όπως και η χαρά του... Στεφανώνη τήν άθάνατη μεγαλοφυία σου και δέξου, εις ένδειξη τού θαυμασμού και τής εύγνωμοσύνης τών συμπολιτών σου, άντί νά στεφανώσης τό μέτωπό σου στη ζωή, έπέταρο νά σέ συνόδεψη στον τάφο... —

Τά λόγια αυτά διαδέχτηκαν μία βα- ρυτάτη σιωπή πού ήμοιάσε μέ νεκρική η- συχία. ‘Όλοι στεκόταν άνάητοι και κρατούσαν τίς άναπνοές τους. Τό μυτιή-

στερευομένης ότι δέν είχε περάσει από τά νησι τους.

‘Επί τέλους η μεγαλόαυδή αδελφή του Τάσσου, πού δέν έχανε ποτέ τήν πίσωθε- σία της, μία ώραία άνυψιάστη άρχή του 1595 βούηησε μπροστά στην είσοδο τής Ρώ- μης. ‘Ο οδοντος ήταν κατατάραχος κι’ ο ά- φρας ένδοξάζε. Τά ποικίλα τραγουδιώντα χαρούμενα τόν έρχομό τής άνοίχτης κι’ η πόλις φανόταν σαν νά πανηγυρίζει.

Οι στενοί και σκοτεινοί δρόμοι τής Ρώ- μης ήσαν στολισμένοι μέ περιολοζάδες και λουλουδια κι’ η όδός πού άδηγούσε πός τό Καπιτώλιο είχε στρωθή μέ δάφνες και μυρ- τίες. ‘Απάνω στις σκάλες τών σκαλιών ήταν άπλωμένοι πολυτέλεις ταπητες και τά μιλι- χονία ήταν πλημμυρισμένα από τά πλήθη τών περιέροων πού συνοστίζονταν σέ βα- θμό άπελπιστικό.

‘Ο λαός κυκλοφορούσε κατά γιλιόδες στους δρόμους μέ τά γιορτά τόν φοβήτα- και παντού έθαυλασε μία περίεγη νεοκρήνη και μία πορετόδης άνεμπονησία. ‘Η Κορνηλία, βλέποντας τή γενική φαιδοσύνη, στην όποια δέν είχε χαμιά όρεγή νά συμμετάσξη, παραξενεύτηκε και, σταματώντας μία γρηή, τή ρούπη νά μάζη τή συνείδηση.

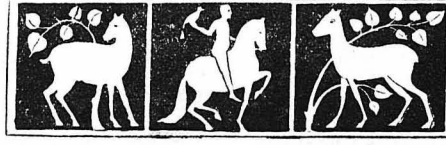
— Γιά νά μήν έξορτε τί σημάδια, τής απάντης έκείνη, φαίνεται πός είστε ξένη κι’ έρχεστε γιά πρώτη φορά στη Ρώμη. ‘Ε, λοιπόν, μάθετε ότι σήμερα η ‘Ιταλία δοξάζει έπιστοώς τόν μεγάλο της ποιητή. Φαντασθήτε ότι θά τού άπονεύουν τό λαμπρότερο βασίλειο της μεγα- λοφυχίας, τόν άθάνατο στέφανο, τόν όποιον μόνον ο Πετρούλαχος άπο- χτησε και κανένας άλλος ύστερ’ άπ’ αυτόν, επί δέο άλόκληρους αιώ- νες, δέν κατόρθωσε νά πάρη.

— Κά πόλις είναι ο έντυχημένος αυτός ποιητής πού θά άξιοθή μέ μία τέτοια θέση τής: οόητος περίεγη η Κορνηλία.

— ‘Ο Τορκουάτος Τάσσος, η δόξα τού αιώνας μας... τής απάν- της η γρηή.

— ‘Ο Τορκουάτος στη Ρώμη! φώνα- ξε κατάπληκτη η αδελφή του ποιητού. Κι’ η γιορτή αυτή γίνεται, αλήθεια, πός τιμήν του ;

— Βέβαια!... ‘Θέλανε μάλιστα νά του προσφέρουν από καιρό τό περίφημο αυτό δώρο, αλλά θεοοργισαν ποτισματε- ρο νάρχη η άνοιξης γιά νά προσλάβη με-

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η ΔΙΚΗ ΕΝΟΣ ΦΕΛΛΑΧΟΥ

Πού μπήκε στην Παλαιστήν Έδικάσθη ένας γηραιός φελλάχος, με
το με μερικούς συντρόφους του. Κατηγορούσαν ότι ήταν λεηλατηρί
τά σπίτι μερικών Έβραίων. Ή διαδικασία ήταν κάπως ιδιότροπη,
και έξελασθη ως έξης :

ΔΙΚΑΣΤΗΣ. — Πώς λέγεσαι ;
ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ. — Χατζή Μωζαμίτ Ήλυ Τσινφίτ, ΄Α-
μπλε α΄ Α΄ζι Ραζιάν !

ΔΙΚ. — Πόσο χρονών είσαι ;
ΚΑΤ. — Το πόσο χρόνο κάθεται άγόρασα για έβδομη φορά έναν
«άμπά» στη ζωή μου ! (Ο φελλάχος χορικός φορεί τον «άμπά» του
κάπου μέσα χρόνια).

ΔΙΚ. — Πού κάθεται ;
ΚΑΤ. — Στο σπίτι του αδελφού μου, ό 'Αλλάζ άς μαζαράνι τίς
μέρες του.

ΔΙΚ. — Και πού κάθεται ο αδελφός σου ;
ΚΑΤ. — Μά τον 'Αλλάζ, στο ίδιο σπίτι που κάθονται κα' έγω.
ΔΙΚ. — Πού κάθεται τότε και οι δύο σας ; Πές μας, για τ' όνο-
μα του Θεού !

ΚΑΤ. — Στο ίδιο σπίτι σου είπα, ό δικαστή !
ΔΙΚ. — Και ποιος άλλος κάθεται άκόμα σ' αυτό τό σπίτι ;
ΚΑΤ. — Μιά γυναίκα, που ό 'Αλλάζ νά συζητάει τίς ά-
μαρτίες της.

ΔΙΚ. — Με ποιόν είχε παντρευμένη αυτή ή γυναίκα ;
ΚΑΤ. — Με έναν άντρα, ό δικαστή !
ΔΙΚ. — Για πές μου, πού νά πάει ό διάβολος, για πές
μου, πόσο μακριά είναι τό σπίτι σας από τό έποστατίζο που
κατακλιέματε ;

ΚΑΤ. — Πρέπει να άδειάση κανείς έξη τοιμτορία για
να φτάση ίσαμ' εκεί.

ΔΙΚ. — Για πές μου, επί τέλους, έλπιεις κα' σέ ;
ΚΑΤ. — Φυσικά. 'Αφού όλοι έπαιων, γιατί να μην πά-
ρω κι' έγω τό δικαστή μου ;

Ο 'Αγγλος δικαστής, έχοντας ότ όφειε τη γέφυρα ήμάς
του κατηγορούμενου, τον κατέδικασε σε μικρή σχετικώς φυ-
λάσση.

ΛΑΪΚΕΣ ΔΟΞΑΣΕΙΣ

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

Ο λαός μας έχει μερικές περιέργες δοξασίες σχετικά με
τη δημιουργία μερικών ζώων.

Στην Αχαρνανία λ. γ. πιστεύουν ότι, όταν ο Θεός έλα-
σε τον άνθρωπο, έπλασε κα' ο Λιάβολος τό λέζο. Όταν τον
απέλειψασε όμως, δέν μπορούσε να τον ζωντανέψη. Τότε ο Θεός, για
νά τον τιμωρήση, φέσχηε στο λέζο ζωή και τον διάταξε να φάη τό
δημοσιγό του. Τό ζώο όμως παραγινάτι κατά τό Λιάβολο, αλλά
δέν έπρόφτασε να φάη παρά μόνο τό ένα του πόδι. Κι' από τότε —
τελειώνει ή παράδοσις — ο Λιάβολος έμεινε ζωντάος και λέγεται μο-
νοπόδαρος και λικογαυόμενος.

Επίσης στην Ήπειρο πιστεύουν ότι τό γάιδαρο τον έπλασε ο Διά-
βολος. 'Αλλά, επειδή δέν μπορούσε να τον ζωντανέψη, παρακάλεσε
τό Θεό να του δώση ζωή. Τότε αυτός, πλησιάζοντας τό ζώο, του φώ-
ναξε :

— Σήνω, γάιδαρε, να ζήση ή φτώχεια !...

Ο γάιδαρος, πράγματι, μόλις άκουσε τά λόγια του Θεού, ζωντά-
νεψε άμέσως κα' έτσι έγινε ένα από τά πιο όφελίμα ζώα στον άν-
θρωπο.

ριο του θανάτου έξασκοφσε άπάνω τους μια επίδρασι έντελώς άπροσ-
διόριστη, στην όποια τό δέος του άγνωστου συνενονόταν με τό θέληγ-
τρο της ζωής.

Έβραυνα μια όραια γυναίκα προχώρησε γοργά στο νεκρικό θάλα-
μο και, πριν προφτάσουν να την έμπούσουν, πλησίασε
στην κλίνη του ψυχοραγοίντος ποιητού, τον έφίριξε
στην άγκαλιά της κι' έθρεξε με δάκρυα τό όψηρό μέτω-
πό του.

— Αδελφέ μου ! άρξισε να του φωνάζει με σαραζα-
νό. Πρέπει να ζήσης για να χαρής αυτή την ήμερα που
θά σε καταστήση άθάνατον στη γη ! Πρέπει να ζήσης
για μένα, την αδελφή σου ! Δέν μ' άκούεις, Τορκουάτε ;
Γιατί δέν άποκρίνεσαι, άγαπημένε μου ;

Τότε ο έτοιμοθάνατος άνοιξε τά βαρμένα του μά-
τια, είδε τό στέφανο που ήταν βαλμένος στα πόδια του,
γνώρισε την αδελφή του που στεκόταν μπροστά του δα-
κρυσιμένη κα' ένα χαμόγελο εύτυχίας άνησε στ' άχρυσια
ζειλή του, ενώ τά μάτια του κλειστήκανε για πάντα...

Τά μάτια όλων των παρισταμένων ύγρανθηκαν από
τη θλίψη, ενώ άπέξω τά πλήθη άρχισαν να φωνάζουν :
— Δόξα και τιμή στο μεγάλο ποιητή ! Αίωνια σου ή
μνήμη, Τορκουάτε Τάσσε !

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΟΥΥΛΟΙ, ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Τί πιστεύουν οι Κρητικοί για τους σεισμούς. Τά άστρα πού
πέφτουν στην γη. Πώς χώρισαν ή Κυκλάδες. Ή καταστροφή
του 'Ηρακλείου. Ή τρομερή πρόληψις του «βασανίσματος».
Ή καταραμένη κερένια κοιλία. Ο Μητσάκης για τίς γυ-
ναίκες. Μιά ρεκλάμα ξενοδοχείου. «Σπέρφατε !... Σπέρφα-
τε !...» κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Νά μερικές Κρητικές δοξασίες για τους σεισμούς, άρεκέτά επίκαι-
ρες σήμερα πού ή άτυχή νήσος έπλήρωσε πάλι τον φόρον της στον
Έγγελάδον :

Οί Κρητικοί πιστεύουν πως, όταν πέση κανένα άστρο στη γη, γί-
νεται σεισμός, βουλάνε ό τόπος και πλημμυράει όλος από τη θάλασσα.
'Ετσι, λένε, έπεσε μια φορά ένα άστρο κα' χώρισε τη Σαντορίνη
και τά άλλα νησιά του Αιγαίου από την Κρήτη και γίνανε θάλασσα
άνάμεσά τους, γιατί πριν ήταν ένουμένα.

Λένε άκόμα οι γέροι Κρητικοί πως, μια φορά πού έγινε ένας με-
γάλος σεισμός στην Κρήτη, τά βόδια πουγγοζήκανε, μεγάλοι βράχοι κα-
τακλιώσαν από τους γρομμώσι στη θάλασσα, ή κορυφή βού άκου-
ντων άγγίζανε στη γη από τό δυνατό σεισμό, και τρωική βού άκου-
γότανε από τά βάρη και τά τριόβαθα της γης !...

Τότε καταστράφη και τό 'Ηράκλειο και βγάλανε οι Κρη-
τικοί ένα τραγούδι, πού λέει :

*Ή θάλασσα άκίνητη
κι' οι τέσσερις άνεμοι,
τρία λεπτά βουλή ή γής,
βγαίνει καπνούς και τρέμει.
Κολάνε χωρίς και χωριά,
μα δέν έγάλασαν πολλά,
σαν τό πανηγύρι Κάστρο ('Ηράκλειο).*

Επίσης πιστεύουν οι Κρητικοί πως, όταν κίνη σεισμός, έ-
κείνος πού θα κατορθώσει να προτηρήση προσωπικώς την
ώρα πού τρέμει ή γής, θα του συχωρεθούνε τόσες άμαρτίες,
όσα βήματα προφτάση να κίνη...

'Υπάρχει άκόμα ή έξης πρόληψις στην Κρήτη :
"Όταν θέλη, λένε, ένας παπάς να βασανίση έκρινον πού
του έκαμε κακό, φτιάχνει μια κερένια κοιλία μικρή, πού να
μιάζει του έγθροφ του, με ένα φητίλ στη μέση, κι' όταν πάλι
υ λειτουργήση στην έκκλησία, άνάθει τό φητίλ της κοιλίας
και λέει μια κατάρα.

'Ετσι ο έγθροφ του λιώνει μέρα με την ήμερα, δέν βού-
σκει γιατρός, κι' όπως λέει τό τραγούδι :

*Μουδτε γιατροί τον γιατρούνε,
ουδ' άγιοι τον βοηθούνε...*

Επίσης άν πάλι στον παπά και τό έξουολογηθή τό κοίμα του και
του ζήτηση συχωρεσι. Τότε ο παπάς σβάνει τό φητίλ της κοιλίας και
γίνεται καλή ο «βασανισμένος». Άλλοιως θα λιώνη λίγο-λίγο σάν
τό κερι της κοιλίας, κι' όταν αυτή άποκαί στην έκκλησία, θα τελειώ-
ση κι' αυτού ή ζωή του !...

Ρώτησαν κάποτε τον άλησμόνητο Μιχαήλ Μητσάκη, τί ιδέα έχει
για τίς γυναίκες.

— Ή γυναίκες ;... άπάντησε ο συγγραφέας της «Θλίψεως του
Μαζαράου». Για να τίς γνωρίση κανείς καλά, πρέπει να γνωρίση τίς
κακές, τίς άμυαλες και άπιστες. Γιατί αυτές είναι ή περισσότερες. Ή
καλές γυναίκες είναι έλαχιστότατες. Άγγελιοι δέ δέν άποχρύν καθό-
λου επί της γής αυτής !...

Κατά την παλαιάν καλήν εποχήν της φτήνειας και της άγορμα-
τοσύνης — εκ των οποίων διατιχός ή δευτέρα διατηρήται κα' σημε-
ρουν, σε πολύ μεγαλειότερο μάλιστα βαθμό — κάποιος Θεσσαλονικεύς
Ξενοδόχος είχε κληρονομήσει στην πόλη του την κάτωθι έντυπη άνα-
κοίνωσι για τό ξενοδοχείον του :

*«Σπέρφατε . . . Σπέρφατε στο Ξενοδοχείον μας .
Θά φάγατε τά ύποκάτοθην γραμίνα πολύ φτηνά και
θα ξεφρασιτωθήτα διά τον δηνον ύπου θα φάγατε
από τά φαγητά του Ξενοδοχείον Κωνσταντινουπό-
λεως.*

Τ η μ α ι φ α γ η τ ω ν

Σούπα ή ζωμόν	Παράδος 20
Ή πόρτια όλα τα φαγητά από κρέας	» 60
Κρέας με ζαχαβάτη πόρτια	» 40
Ψάρι ή ή φητίλ και Μακαρό	» 40
Διάφορα γλυκίσματα	» 40

«Όλα τάφατα στην Θεσσαλονίκη στην σκάλα στο ση-
τεράδι "Αντικρά", Αριθμόν 21 Ξενοδοχείον Κωνσταν-
τινουπόλεως, τη 3 'Γανναρίου 1888».

